

انوار و روش

برای منحصراً به فرد ساختن کلاس های درس

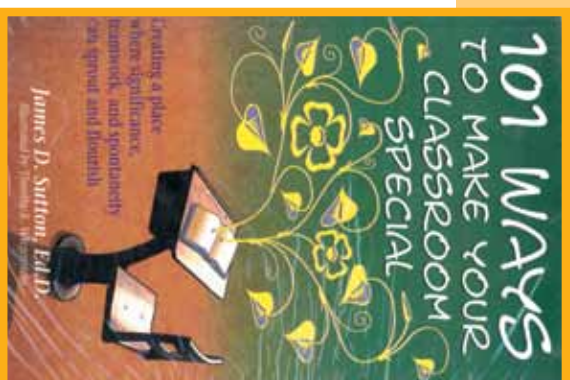
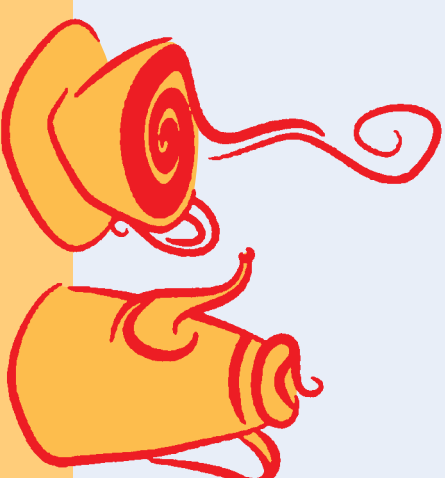
نویسنده: دکتر جیمز دی. ساتن

مترجم: نگار محدفرد

فک کتاب در روش و مقاله

انشاره

از بخش قلبی، کتاب «۱۰۱ روش برای منحصراً به فرد ساختن کلاس درس» با ارائه روش ها وارد موضوع اصلی خود شد و تا هشتمین روش پیشنهادی پیش رفت، در این شماره با ۱۱ روش دیگر آشنا می شوئیم.

۹. مهمانی زیر نور شمع

یک معلم دوره ی ابتدایی تعریف می کرد که گاهی چند نفر از بچه ها را دعوت می کرد تا در کلاس برای صرف ناهار زیر نور شمع او را همراهی کنند او به طور مرتب و گردش، از بچه ها برای شرکت در این مهمانی دعوت می کرد برای این مراسم، روی یک میز رومیزی می انداخت و یک جفت جاشمی واقعی آنجا می گذاشت. ناهار معمولاً بسیار ساده و تنها شامل میوه پتیز و بیسکویت بود اما به خاطرهای به یاد ماندنی برای دانش آموزان تبدیل می شد. آن ها مشتاقانه منتظر دریافت دعوت نامه هایشان از طریق پست می ماندند. این بدان معنا بود که خانواده ها نیز در جریان این مهمانی ها قرار می گرفتند.

اگر می خواهید از این روش استفاده کنید، برای جذاب تر شدن دعوت نامه، خط پاسخ به دعوت را نیز به انتهای آن اضافه کنید.

۱۰. دعوت به صرف چای

این فعالیت، مشابه فعالیت قبلی است و برای بعد از ناهار مناسب است. یک مراسم صرف چای که به دانش آموزان آداب پذیرایی را می آموزد و ابزاری سودمند برای بهبود قدرت بیان و مکالمه ی شفاهی و همچنین مهارت های اجتماعی آنان است.

دعوت به این مراسم توسط یک نامه ی زنجیره ای انجام می شود. به این صورت که معلم، بافاصله پس از غذا، یکی از دانش آموزان را به مراسم صرف چای دعوت می کند در حالی که باقی دانش آموزان سهمی در ماجرا ندارند. معلم نحوه ی جوشاندن آب، آماده کردن چای و ریختن آن و مرتب کردن فوجان ها پس از مراسم را به این

پس از چند سال تدریس، آخرین سال‌های تجربه‌ام در مدرسه، به ارزیابی دانش‌آموزانی گذشت که برای دریافت خدمات ویژه و نیز تعیین سطح و برنامه‌ریزی خاص درسی شده بودند. علاوه بر انجام دادن آزمون‌های گوناگون، برگزاری جلسات شخصی برنامه‌ریزی درسی نیز بر عهده من بود. این جلسات مشخص می‌کرد که آیا دانش‌آموزی شایسته دریافت خدمات ویژه آموزشی است و این خدمات چه‌گونه باید طراحی و ارائه شود. وضعیت تمام کودکان، سالانه در این سازمان در جلسه‌ای مورد بررسی قرار می‌گرفت. (در آخرین سال خدمت در مدارس فولتی، ۲۲۳ مورد از این جلسات را اداره کردم. درواقع به همین دلیل آن سال، آخرین سال من شد.) یکی از آن جلسات سالانه همواره برای ماهی‌لذت بوده است. قتم یکی از دانش‌آموزان مادرزاد گوش بود که ناتوانی جسمی و وضع سلامت وی، مانع حضورش در مدرسه می‌شد. بنابراین مدیر، مشاور، مدرسه، تعدادی از معلمان و من جلسه را به خانگی او بردیم. چه موهبتی! و بهترین یک کروی یادام‌زمنی کشور را بر ایمان درست کرده بود.

۱۴. علامت

هنگام خروج از کلاستان علامتی نظیر نمونه‌ی زیر روی در بزنید.

از این در، دانش‌آموزان مدرسه‌ی عبور می‌کنند.

هرچند روز، یکبار، کلمه‌ی داخل جای خالی را تغییر دهید:

- مهربان‌ترین
- با ملاحظه‌ترین
- کوشا‌ترین
- بهترین اعضای گروه
- علاقه‌مندترین

تا لبو عمداً باید کوچک و نلیسا باشد. درباره‌ی آن به دانش‌آموزان چیزی نگویید. گاهی اوقات کمترین است که بهترین را به ارفغان می‌آورد. دانش‌آموزان بالاخره آن را پیدا می‌کنند و به هم کلاسی‌های خود خبر می‌دهند. از لغاتی همچون «باهوش‌ترین» یا «زیباترین» اجتناب کنید. اگر در پیدا کردن لغات دچار مشکل هستید، کمی صورت‌بانشید تا دانش‌آموزان به وجود این علامت پی ببرند؛ سپس از آن‌ها در یافتن لغت مناسب کمک بخواهید (رجوع کنید به روش شماره‌ی ۷۹ در فصل شش). همچنین می‌توانید هر هفته از یکی از گروه‌ها بخواهید که لغت روی علامت را تغییر دهد.

۱۵. نگاهی به مطالبات

اگر مطالبی تشویقی درباره‌ی یکی از دانش‌آموزان در روزنامه یافتید، مطلب را به همراه عکسش از روزنامه جدا کنید. آن را در پاکت بگذارید و به کودک بدهید. روی پاکت بنویسید:

این مطلب را در روزنامه دیدم؛

دانش‌آموز آموزش می‌دهد. سپس، دانش‌آموز مورد نظر برای یکی از هم‌کلاسی‌هایش چلی آماده می‌کند و مراحل را به او می‌آموزد و داستان این گونه ادامه می‌یابد. توجه داشته باشید که به علت خطرناک بودن آب جوش، حضور یک بزرگسال توصیه می‌شود. این ایده‌ی خوب را از شخصی‌وام گرفته‌ام که نامش را فراموش کرده‌ام.

۱۱. زمان ویژه

شخصی که این روش را مطرح کرده معتقد است که اجرای آن، تأثیر مثبت و عمیقی در زندگی‌اش داشته است. وی از یکی از دبیران جوان ابتدایی‌اش یاد می‌کند که هر روز ۳۰ دقیقه پس از پایان مدرسه، در کلاس می‌ماند تا طبق نظامی خاص، با دانش‌آموزان صحبت کند.

برنامه‌ی از پیش تعیین شده‌ای وجود نداشته و او سراپاگوش بوده است تا دانش‌آموزان هرچه می‌خواهند، بگویند. این جلسات دانش‌آموزان را به صحبت کردن درباره‌ی مشکلات سطحی خانواده‌ی خود و ایجاد تغییراتی در خویش تشویق می‌کرده است.

هیچ چیز بیش از حضور ما و داشتن گوش غیرانتفاعی، دل‌گرم‌کننده نیست. این ایده را **لیزی بروکز**، یک مددکار اجتماعی اهل هارتفورد در کانکتیکات مطرح کرده است.

۱۲. مهمانی شام در خانه‌ی شما

ملمی تعریف می‌کرد که هر ماه یک روز جمعه دانش‌آموزانش را برای شام به منزلش دعوت می‌کرد (البته شما هم می‌توانید آن‌ها را با هم دعوت نکنید). او کلاس را به گروه‌های چهار یا پنج نفره تقسیم می‌کرد (گروه‌های کلاسی مناسب این کار). دعوت‌نامه را از طریق پست برای همه‌ی آن‌ها ارسال کنید. خط پاسخ به دعوت را در انتهای نامه فراموش نکنید.

هنگامی که دانش‌آموزان وارد منزل می‌شوند، این معلم به آن‌ها مسئولیت‌های جزئی همچون ریختن ریخ در لبوان‌ها، آماده کردن سالاد یا چیدن میز داد. آن‌ها پس از شام نیز با بازی می‌کردند یا به تماشای فیلم مشغول می‌شدند.

برای خلاقانه‌تر کردن این ایده، می‌توانید مقاری بستنی خانگی درست کنید و بگذارید بچه‌ها نوبتی پیش‌غذایشان را جدا کنند و در ظرف‌ها بریزند. وقتی در دانشگاه آریزونا در توسکان بوم، این طرح با من در میان گذاشته شد. متأسفانه نام منبع آن را فراموش کرده‌ام.

۱۳. دیدار در خانه

این مورد کاملاً متفاوت است؛ می‌توانید جلسه‌ی با والدین را به خانه بپیورید. گاهی اوقات می‌توانید با والدین در محل کارشان دیدار کنید. اگرچه انجام دادن این کار دشوار به نظر می‌رسد اما بتوانید حتی یک بار در سال تحصیلی چنین ملاقاتی ترتیب دهید. اثر آن را خواهید دید.

کنید! در سفرم به کالیفرنیا، از مرکز توسعه‌ی دانشگاهی که در اینجا سخن‌رانی داشتم، عکسی گرفتم. سپس عکس را در قالب کوچک و اوزان قیمتی قرار دادم و برای ریسی دانشکده فرستادم. در کمتر از دو هفته، یک نامه‌ی تشکر دریافت کردم. این نوع حسن نیت در بسیاری موارد نتیجه‌ی نمی‌دهد، اما در کل، کار خوبی است.

بنابراین، هنگامی که از یک دانش‌آموز یا دانش‌آموزانتان دورید، با نامتخ یک عکس، خرید یک کارت تبریک یا سوغاتی ارزان قیمت به آن‌ها می‌گویید. لای این مدت نیز به یاد بدهام، این کار به دانش‌آموزان تشکر می‌دهد که در دردمست نیز به یادشان بماند. همه دوست دارند در خاطر افراد بمانند و این راهی مؤثر برای انجام دادن این کار است.

۱۸ در رویدادها شرکت کنید

اگر فرصتی پیش آید و در یکی از برنامه‌های دانش‌آموزانتان (همچون موسیقی، تئاتر یا برنامه‌های ورزشی) شرکت کرده کاری کنید که آن دانش‌آموز به حضور شما در آن مکان بی‌برد. این اعلام حضور، چه کلاسی و چه کتبی، تأثیر مثبتی خواهد داشت. یادان باشد که حتماً روی یکی از کارهای مثبت دانش‌آموز در آن مراسم تأکید کنید. این به دانش‌آموزانتان ثابت می‌کند که واقعا در آن مراسم حضور داشته‌اید و حواستان به او بوده است.

۱۹ جایگاه پدر بزرگ و مادر بزرگ

پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها برای نوه‌هایشان وقت دارند (عجیب نیست که هر چه پیرتر می‌شویم، زمان آزاد بیشتری پیدا می‌کنیم). متأسفانه، در دنیای متغیر امروز، پدر بزرگ و مادر بزرگ‌ها در فاصله‌های دور سکونت دارند. بنابراین، چه‌طور است برخی از آن‌ها را به مدرسه دعوت کنیم؟

درست است که باید محاسباتی انجام شود، اما در واقع ما می‌خواهیم یک یا دو فرد مسن و باتجربه را به عنوان پدر بزرگ و مادر بزرگ‌های کلاسی بجهما معرفی کنیم. این افراد به دانش‌آموزان در حل تمرین‌ها کمک می‌کنند. حتی می‌توانند تنها در انتهای کلاس سر جایشان بنشینند و با دانش‌آموزانی که تکالیف خود را به پایان رسانده‌اند، صحبت کوتاهی داشته باشند. آن‌ها می‌تواند به روحانی بجهما گوش دهند یا حتی به آن‌ها شیرینی بدهند. این ایده را به راحتی می‌توان بسط داد.

با چند تغییر کوچک، می‌توان این طرح را برای دانش‌آموزان بزرگ‌تر نیز عملی کرد. امروز بیشتر نوجوانان به بزرگسالان دست‌رسی ندارند. با وجود این، همین افراد می‌توانند اطمینان عمیق و صمیمی را با نوجوان نوجوان‌اندیز شکل دهند (این‌جا منظور از بزرگسالان، والدین، معلمان و مدیران نیست).

نوع نوشتن

۱ در سال‌های گذشته، در رشد آموزش ابتدایی طرح‌های مشابه این ایده با عناوینی چون «لادو» در منزل خاتم معلمان، «میهانی» در منزل معلمان و... چاپ شده است. در داستان‌های مجید هم حضور مجید در منزل دریا می‌باشد برای آشنا کردن او با خوردن ماهی خیلی شبیه این طرح است.

خیلی خوش‌حالم که چشمم به آن خورد و خوش‌حالم که معلم تو هستم، من به تو افتخار می‌کنم...

پاکت را روی میز دانش‌آموز بگذارید. نیازی به هیچ توضیحی نیست، گاهی ممکن است این متن کوتاه جنبه‌ی منفی نیز داشته باشد. ممکن است انگیزه‌ی برخی از کودکان برای انجام دادن کار خوب، صرفاً خشنودی شما یا والدینشان باشد و به خوش‌حالی ذاتی خود اهمیتی ندهند. اگر احساس می‌کنید که این چنین است، می‌توانید دو خط آخر پیام را تغییر دهید.

یکی از اعضای مسن کلبه‌ی ما به طور منظم روزنامه‌ها و مجله‌ها را به امید یافتن اخباری درباره‌ی افرادی که می‌شناسید جست‌وجو می‌کند. هر یک‌شنبه، او تک‌های زیادی روزنامه دارد که باید به دست صاحبانشان برساند.

این حرکت، به‌ویژه وقتی که از یک معلم سر بزنید تأثیری عمیق، نه تنها در کودک بلکه در والدین او می‌گذارد. دوران کودکی خود را به یاد بیاورید. هنگامی که عکس‌تان در روزنامه‌ی چاپ می‌شده پدر و مادران تعداد زیادی از آن روزنامه را می‌خریدند. قسمت مربوط به شما را از آن جدا می‌کردند و آن را برای اقوام می‌فرستادند. اگر شما بریده‌ی روزنامه را به کودک بدهید، برای خانواده وقت و هزینه خریدارید. این کار اگرچه ممکن است به ندرت برای بجهما یا اعضای خانواده‌ی آن‌ها رخ دهد، به هر حال روشی برای ایجاد انگیزه و جلب توجه است.

۱۶ ارسال کارت

به طور معمول، کودکان نامه دریافت نمی‌کنند. بنابراین، دریافت نامه برایشان هیجان‌انگیز است. پسرم جیممی، هنگامی که چهار ساله بود، نامه‌ی تبلیغاتی از یک مجله‌ی کودکی دریافت کرد. این نامه داستانی نامهای قلمی بود که برای همه ارسال می‌شود اما هنگامی که نامه را به پسرم دادم، او از خوش‌حالی بال درآورده بود.

دقیقاً همین است؛ یک کارت تبریک با متن آماده یا کارت تبریک یک فصلی می‌تواند مؤثر باشد. من شخصاً کارت تبریک‌های فصلی را به کارت‌های تبریک سال نو ترجیح می‌دهم. زیرا هنگام سال نو حجم کارت‌های ارسالی و دریافتی بالاست و ارزش کار شما به چشم نخواهد آمد. امروزه برنامه‌های رایانه‌ای گونه‌گونی وجود دارد که به شما کمک می‌کند کارهایی زیبا را با صرف‌جویی در وقت و هزینه بسازید.

اگر هنر مند هستید، بهتر است طراحی این کارت‌ها را خودتان انجام دهید (می‌توانید از بستگان یا دوستان هنرمندان هم کمک بگیرید) می‌توانید آن‌ها را در رایانه‌ی خود نگه‌دارید و برای اهداف بعدی از آن‌ها استفاده کنید.

۱۷ نشان «به یاد بدهم»

من زیاد به سفر می‌روم و هنگام سفر، دوربینم را همراه می‌برم (رکته؛ اگر دوربین می‌برید، از آن استفاده